

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Michal Vitek, Kulturní studia

Název práce: Vliv a způsoby využívání Lovecraftova hororu v soudobé kulturní produkci

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce se zaměřuje na široké a zároveň i těžko ohraničitelné téma vlivu fenoménu Lovecraft. Jeho prózy nevytvářejí jakousi homogenní a prototypickou podobu hororu, zároveň ale je jejich inspirující vyzářování zjevně, a to na rozsáhlých polích tematiky a movitiky, způsobu vypravování, ale také pohybu na hraně mezi invenčním a pokleslým.

Výkon, který práce odvedla, spatřuji především ve shromáždění a solidním popisu široké škály materiálů. Jde o typickou bakalářskou práci „mapovací“, jejíž účel se vyjadřuje slovesy „představit“ či „seznámit“, jež hrají stěžejní roli už v anotaci či Úvodu. K tomuto žánru pak přirozeně patří i tematické členění, které představí a charakterizuje autora a následně i soudobou kulturní produkci, kterou výkladově k Lovecraftovým prózám váže. Autorovi se daří vybrat pojmově adekvátní slovník, ale stejně tak vytvářet i dosti výstižné charakteristiky specifik Lovecraftova pojetí vesmírného hororu, stejně jako vytvářet překvapivá komparativní propojení k jiným žánrům a dílům popkulturního kánonu. Výklad charakterizuje dobrá obeznámenost s materiálem i úsilí jej přívětivě a funkčně zprostředkovat; proto oceňuji vysvětlivkové komentáře pod čarou, vytvářené ohleduplně pro čtenáře, který nemusí být do daného materiálu takto zevrubně zasvěcen.

Potřeba předeštit rozsáhlý a ne vždy snadno charakterizovatelný materiál se pak pochopitelně poněkud projevuje na úrovni jazykové stylizace, jež je rychlá a nemá čas zdržovat se volbou co nejpřesnějších vyjádření, stejně jako rozměr extenzivní vítězí nad ponorem do analyticko-interpretací hloubky. Tak jsou tu poměrně výstižně představeni členové Lovecraftova „kruhu“ či jeho následovníci, ale zároveň touto extenzí už nezůstává prostor řešit do hloubky, jak vlastně problematiku vlivu a následování nějaké poetiky prokazatelně a koherentně vykládat. Jen příležitostně práce sklouzne k emotivním soudům, jimž chybí argumentační podklad a autoritativně se dovolávají souhlasu: „Žádné univerzum, ani Star Wars, Harry Potter nebo Zeměplocha nemají takovou hloubku, takovou možnost prožitku a takovou tvorbu od dedikovaných fanoušků, jakou má Warhammer“ (s. 29). Výkladu nicméně

nelze upřít nejen zanícení a vůli enormně rozsáhlý materiál nějak v souvislostech pojmout, ale i svěžest, nadhled a nápaditost, čímž se celý přístup a výklad výrazně posouvá dostatečně daleko od roviny fanouškovské fascinace. Velice pěkně jsou například načrtnuty úvahy o tom, jak funguje Lovecraftův popis osobního prožitku děsu a proč je tak obtížně zfilmovatelný, či jak zasadit Lovecraftův mýtus Cthulhu do širších souřadnic dobra a zla či chaosu a řádu, s nimiž moderní popkultura neustále pracuje.

Práce je bohužel dosti mizerně zredigována. Upravit roztěkaný styl rychlého vyjadřování by jistě vyžadovalo enormní úsilí, ale čistě jazykové chyby měly být odstraněny. Jen namátkou několik křiklavých: „na Polské a Slovanské mytologii“ (s. 23), RPG vyložené jednou jako „(Role play game)“, jednou jako „(role-playing game)“, a to panečku dokonce na jedné a téže stránce (s. 26). Nemilé je to zvláště tam, kde to zasahuje do ustáleného způsobu psaní jmen („V Horách Šílenství“, s. 32) či do pojmových výrazů („jumpsace“ namísto „jumpspace“, také s. 32). Vytýkat poté chybná i/y ve shodě či absenci interpunkce by už vyznělo jen jako drobnosti. Podobně by pak šlo i vytknout, že práce směšuje pojmový slovník akademického oboru a fanouškovský žargon, který také pracuje s pojmy (často i krásně znělými a spektakulárně vytvářenými), ale jde o označení jiného řádu, protože ten druhý typ pojmů plní účel vyčlenit a privilegiovat ty, kdo si daný slovník osvojili, zatímco pojmy akademické mají svůj účel v úsilí o exaktní vyjádření a sdílení stejně saturovaných mentálních obrazů. Naopak by se ale v této souvislosti mělo ocenit, že závěrečný Seznam použité literatury je naopak zpracován velmi precizně.

Práce se tedy z hlediska své akademické kvality jeví jako poněkud rozkolísaná a škodí jí, že neprošla důkladnější redakcí. Zároveň je ale nesporně přínosná objemem zpracovaného materiálu, který je obvykle dobře charakterizován a kontextualizován, a řadou invenčních postřehů, jež její tok přináší.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 2. června 2021

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl